

Negociar o no negociar

El cinisme del president serbi Slobodan Milosevic sembla inesgotable. Quan en ple conflicte de Bòsnia –conflicte que ell va idear, dissenyar i dirigir– els periodistes l'interrogaven abans de participar en una reunió de mediació a no importa quina capital europea, Milosevic acostumava a respondre: “com ja deuen saber vostès, Iugoslàvia no té res a veure amb aquest conflicte entre bosnians. Jo tractaré d'ajudar en tot allò que estigui a les meves mans per arribar a la pau ràpidament”. Ni més ni menys.

Ara, amb desenes de milers de persones marxant diàriament pels carrers de Belgrad demanant el seu cap, Milosevic repeteix la tàctica: ha decidit situar-se entre la gent que protesta pel segrest de la voluntat popular en les eleccions municipals del 17 de novembre i “els responsables de la corrupció electoral”. Una figura, aquesta última, de recentíssima creació per part de l'autòcrata de Belgrad, que li permet, segons creu ell, aparèixer en la posició del “gran pare que comprèn el seu poble i que està disposat a estudiar les possibles irregularitats i, eventualment, castigar els responsables.” Òbviament, res a veure amb el frau d'unes eleccions... que ell va decidir, en última instància, manipular!

“Entenc molt bé –va dir la setmana passada– que si sóc president de Sèrbia haig de defensar la Constitució contra qui la violi, i creguin-me, es farà la llum sobre les presumptes irregularitats.” Frase pronunciada en la seva reunió amb els estudiants, amb uns cafès que fumejaven davant les càmeres de televisió i que afegien intimisme “familiar” a l'escena.

De l'autisme polític més enervant a la contraofensiva rànica i hipòcrita. Però perillosa. De igual manera que el seu nom s'ha esvaït de les llistes de criminals de guerra del Departament d'Estat nord-americà –per accedir al compromís de Dayton– ara, la mateixa comunitat internacional li pot tornar a facilitar oxigen en un moment en què el seu règim trontolla seriosament per primera vegada.

La delegació de l'OSCE presidida per Felipe González no ho té gens fàcil des d'aquest punt de vista. Quan insiti la negociació entre les dues parts, perspectiva fàcilment previsible, d'alguna manera beneirà, sense pretendre-ho directament, la continuació de Milosevic en el poder. I la majoria de l'oposició considera que la manipulació de la voluntat popular és suficient ultratge com perquè dimiteixi. De l'exigència del respecte més escrupolós als resultats del 17 de novembre, l'oposició ha passat a demanar pura i simplement una “revolució democràtica” a tots els nivells institucionals –parlament, justícia, premsa, etc– difícilment plausible amb la presència de Milosevic i de la seva *nomenklatura* controlant els principals ressorts de poder a Belgrad.

El règim ja ha dit, per boca del ministre d'Exteriors, Milan Milutinovic, que si l'OSCE “conclou que s'han de reconsiderar els fets i repetir les eleccions, aquestes es repetiran.” Enmig de l'actual nus gorguià, no hi ha cosa probablement que més desitgi Milosevic que la repetició del procés. Una possibilitat que li torna a donar un nou i magnífic poder de maniobra.

La coalició opositora Zajedno, que comença a mostrar les primeres esquerdes, haurà de vigilar mil·limètricament els pròxims passos de Milosevic.

De moment esperen la delegació González amb un “ho té vostè molt fàcil, aquí estan les proves del frau, la nostra victòria és clara, no cal cap mena de repetició electoral”. Però, fins quan aquesta unitat de criteris? La setmana passada, l'òrgan de premsa *Serpska Rec*, del principal grup opositor, el Moviment Serbi de Renovació, de Vuc Draskovic, considerava que els estudiants estan manipulats pel seu aliat i rival, el Partit Demòcrata, de Zoran Djindjic.

Zajedno té dos pols: el constituït pels ultranacionalistes frustrats pel fracàs de la Gran Sèrbia –Draskovic– i el de la indignació liberal –Zjindjic– per aquella aventura que ha destrossat econòmicament Sèrbia. Milosevic intentarà dividir-los encara més. “Negociació sí o negociació no” serà el gran dilema del grup opositor i la clau per a la supervivència o no del gran autòcrata dels Balcans. ■

EDUARD SANJUÀN

“Enmig de l'actual nus gorguià, no hi ha cosa probablement que més desitgi Milosevic que la repetició del procés. Una possibilitat que li dona un nou poder de maniobra.”